

INFORMATIKA, MODELLEZÉS SZEKCIÓ

Az összefoglalót készítette:

MAGYARNÉ BEDE MARIANN
VCSM Zrt., műszaki igazgató
GALAMBOS PÉTER

Hawle Kft., ügyvezető igazgató

A konferencia informatikai, modellezési szekciójában egyfajta nyitányként Üszög Lajos (külsős tanácsadó, MIVIZ Kft.) tolmácsolásában szembesülhettünk a magyar vízi közműveket érintő új kihívásokról a XXI. század negyedik típusú ipari forradalmában, ami elsődleges célként az ipari tevékenységek digitalizálását tűzte ki. Az X, Y, Z generáció tagjai azonban – eltérő digitális előéletük és tapasztalataik miatt – különböző módon élik meg az ehhez vezető lépéscsúfokokat. A nehézségek is sokasodnak olyan kérdések esetében, hogy: „Mit kezdjünk azokkal, akik nem képesek digitalizálódni?” A jelenlegi állások 70-80 százaléka ugyanis feleslegessé válhat a következő 20 évben.

Az események egy másik láncolatát nézve az emberiség hamarosan kifogyhat az ivóvízből, ha a jelenlegi tempó mellett éli föl természetes készleteit. A jövőben nem elképzelhetetlen a kék arany – ahogy a vizet hívják a tengerentúlon – árutózsdei bevezetése, amely után akár olyan további hatás is kialakulhat, mint amit az olaj esetében tapasztalhattunk.

A technológiai fejlődés egyik lépése az üzemirányító rendszerek adatátvitelének megújítása, aminek egy lehetséges megoldását láthattuk a Heves Megyei Vízmű esetében. A régi technológiájú eszközök működtetése

nem fenntartható (sok esetben nem javíthatók, eszközök már nem beszerezhetőek). A megbízható üzemvitel így már rövid távon sem tartható. Az új megoldás gyorsabb hibaelhárítást, könnyű módosítást és bővíthetőséget hozott, emellett a régi rendszer megmaradt az átállás gördülékeny megvalósítására. Egy-egy kommunikációs átjáró átépítése egy napi munkával, akkor is csak időszakos kieséssel megvalósítható, így nem okoz különösebb fennakadást.

Újhelyi Pál (műszaki munkatárs, NYÍRSÉG-VÍZ Zrt.) rámutatott, hogy a digitális forradalom és a megbízható kommunikáció következményeként egyre fontosabb szerep hárul az információgyűjtés korszerűsítésére. A korszerű térinformatika alapja a tervezésnek, majd az utána szükséges nyomon követésnek is. Ez ad háttértámogatást a fejlesztési tervek (GFT) elkészítéséhez, hiszen a teendők nem most, egy adott pillanatban jelentkeznek, hanem hosszú távon szükséges ezeket ellátni. Ha a térinformatikai és egyéb technológiák fejlettsége megfelelő információval párosul, akkor az jótékonyan segíti az üzemeltetőt a helyismerettel rendelkező szakemberhiány menedzselésében.

A szekció második részében elhangzott előadások legfőbb tanulságai és üzenetei:

- Az IT-eszközök jelentősen segítik és gyorsítják a hálózathidraulikai rendszerekben lezajló folyamatok megértését, modellezését.
- A matematikai számításokon alapuló modellek gyakorlati megvalósítása akkor lehet sikeres, ha a modell felépítésénél megfelelő

kalibrálási módszert, optimális méréselrendezést alkalmazunk.

- Egy hidraulikai hálózat üzemeltetésekor számtalan paraméter változik térben és időben egyaránt (nyomás, fogyasztásváltozás, környezeti hatás, hálózati ellenállás...). Ezért a rendszer elemeinek ismerete, ill. ezen elemek működési összefüggéseinek vizsgálata elengedhetetlen.
- A fenti 3 pontból következik, hogy a hálózat-hidraulikai modellek finomítását és kalibrálását az üzemeltetési adatok és tapasztalatok figyelembevételével folyamatosan végezni kell.
- Mivel egy hálózat több hálózati rendszerelem összekapcsolását jelenti, ezért a hálózat tervezésénél, modellezésénél és működésének elemzésénél érdemes a hálózati elem (szelepek, szivattyúk, mérők...) gyártóit és forgalmazóit is bevonni a munkába, hiszen ezen termékek fejlesztése hazai és nemzetközi tapasztalatok felhasználásával történik. A hálózat hatékony üzemeltetését a beszállítók által nyújtott megoldások (automatizálás, okosmegoldások, szabályzási algoritmusok) is segíthetik.
- A hálózattervezés, -modellezés alapja tehát minden esetben a valóságot és a tényleges üzemeltetési adatsort. Ezen adatokat, paramétereket érdemes kiegészítő mérésekkel, felmérésekkel ellenőrizni, validálni. A tervezett megoldás célja, hogy az a megfogalmazott üzemeltetési feladatra választ adjon, mindezt úgy, hogy az a rendszer más pontján ne okozzon áttérhelt vagy újonnan generált problémákat.

GAZDASÁGI, JOGI KÉRDÉSEK SZEKCIÓ

Az összefoglalót készítette:

GYARMATI LÁSZLÓ
Soproni Vízmű Zrt., gazdasági igazgató
RADÁCS ATTILA
Bakonykarszt Zrt., műszaki igazgató

A konferencia második napján a IV. szekcióban elhangzott 8 előadás a szolgáltatói tevékenység széles skáláját, műszaki, gazdasági, jogi és HR-témákat is érintett.

A változásmenedzsment jó példáját láthattuk a 2012. évet követően a szakmát érintő jogszabályváltozások miatti veszteségek ellenőrzésére tett intézkedések bemutatásával. Figyelemfelhívó előadás keretében kerültek elemzésre a közbeszerzési eljárás mellőzésének veszélyei egy 2018. január 1-i hatályú törvényi változás kapcsán. A hatékony követelés-menedzsmentet segítő lehetséges pénzügyi megoldásokról (faktoring, követelésvásárlás) is hallhattak előadást a résztvevők. A hidrogeo-

lógus-képzés kapcsán ismerkedhettünk meg a szakmai oktatásban a duális képzés és az ehhez kapcsolódó térségi szakmai együttműködés előnyeivel, lehetséges irányjaival.

Két előadás részletesen foglalkozott a rekonstrukciós feladatok megalapozott kiválasztásával, melyhez nélkülözhetetlen segítséget nyújt a megfelelő hálózatértékelés és a digitális objektum-nyilvántartó rendszerre felépített hidraulikai ellenőrző program. Ezen módszerek alkalmazásával a felújítási programunk